

АКТ

лісопатологічного обстеження окремих насаджень Державного підприємства "Клавдієвська лісова науково-дослідна станція" на предмет призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів

24.02.2025

селище Клавдієво-Тарасове

На звернення Державного підприємства "Клавдієвська лісова науково-дослідна станція" (далі - ДП "Клавдієвська ЛНДС"), лист №164/04 від 17.02.2025 та згідно з п.п.3-6 Санітарних правил в лісах України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України № 555 від 27 липня 1995 р., комісією в складі: інженера-лісопатолога I категорії Державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі - ДСЛП «Київлісозахист») Юрія ТИМЧЕНКА, провідного інженера-лісопатолога ДП "Клавдієвська ЛНДС" Віктора ГАЙДИЛА, лісничого Здвигівського лісництва Володимира СИМОНЕНКА, лісничого Луб'янського лісництва Петра ІВАШИНІ проведено лісопатологічне обстеження окремих лісових насаджень ДП "Клавдієвська ЛНДС", що потребують призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів у 2025 році.

Обстеження проводилось наземним рекогносцирувальним методом із використанням методики обстеження осередків стовбурових шкідників, оцінюванням стану деревостану та популяційних показників стовбурових комах («Методичні рекомендації щодо обстеження осередків стовбурових шкідників лісу», під керівництвом доктора с.г. наук, с.н.с. В.Л. Мешкової, схвалених Вченою Радою УкрНДІЛГА, протокол №7 від 31.03.2010р.). Критерії шкодочинності стовбурових комах розраховувались відповідно до «Методичних рекомендацій щодо обстеження осередків стовбурових шкідників лісу».

Коротка таксаційна характеристика лісових насаджень, що обстежувались, наводиться нижче за матеріалами базового лісовпорядкування 2015 року.

Здвигівське лісництво

Квартал 1, виділ 8, площа виділу 5.9 га, склад - 10СЗК+БП, вік - 55 років, повнота - 0.75, бонітет - 1А, середня висота - 23 м, середній діаметр - 26 см, запас деревини - 390 м³/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Квартал 4, виділ 2, площа виділу 0.3 га, склад - 10СЗ+БП+ДЗ, вік - 71 рік, повнота - 0.70, бонітет - 1, середня висота - 24 м, середній діаметр - 28 см, запас деревини - 360 м³/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Квартал 4, виділ 3, площа виділу 3.6 га, склад - 6СЗ(96)4СЗ(76), вік - 96 років, повнота - 0.60, бонітет - 2, середня висота - 26 м, середній діаметр - 40 см, запас деревини - 370 м³/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Квартал 9, виділ 3, площа виділу 3.7 га, склад - 10СЗ, вік - 106 років, повнота - 0.55, бонітет - 2, середня висота - 26 м, середній діаметр - 36 см, запас деревини - 350 м³/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Квартал 10, виділ 3, площа виділу 5.2 га, склад - 10СЗ+БП, вік - 111 років, повнота - 0.70, бонітет - 3, середня висота - 24 м, середній діаметр - 32 см, запас деревини - 330 м³/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Квартал 11, виділ 7, площа виділу 0.3 га, склад - 10СЗ+БП+ДЗ, вік - 71 рік, повнота - 0.70, бонітет - 1, середня висота - 22 м, середній діаметр - 24 см, запас деревини - 340 м³/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Квартал 11, виділ 8, площа виділу 4.3 га, склад - 9С31БП, вік - 81 рік, повнота - 0.50, бонітет - 2, середня висота - 23 м, середній діаметр - 30 см, запас деревини - 230 м3/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Квартал 13, виділ 8, площа виділу 0.4 га, склад - 6С34ДЗ+БП, вік - 56 років, повнота - 0.60, бонітет - 1, середня висота - 21 м, середній діаметр - 28 см, запас деревини - 200 м3/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Квартал 26, виділ 28, площа виділу 1.3 га, склад - 10С3К, вік - 53 роки, повнота - 0.80, бонітет - 1, середня висота - 19 м, середній діаметр - 20 см, запас деревини - 315 м3/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Квартал 27, виділ 2, площа виділу 5.0 га, склад - 10С3+БП, вік - 66 років, повнота - 0.85, бонітет - 1, середня висота - 22 м, середній діаметр - 26 см, запас деревини - 400 м3/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Квартал 27, виділ 7, площа виділу 4.1 га, склад - 10С3, вік - 81 рік, повнота - 0.65, бонітет - 2, середня висота - 22 м, середній діаметр - 30 см, запас деревини - 315 м3/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Квартал 27, виділ 8, площа виділу 0.8 га, склад - 10С3, вік - 56 років, повнота - 0.85, бонітет - 1, середня висота - 20 м, середній діаметр - 22 см, запас деревини - 350 м3/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Квартал 35, виділ 27, площа виділу 6.1 га, склад - 10С3, вік - 81 рік, повнота - 0.70, бонітет - 1, середня висота - 24 м, середній діаметр - 28 см, запас деревини - 385 м3/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Квартал 39, виділ 8, площа виділу 2.2 га, склад - 10С3, вік - 81 рік, повнота - 0.80, бонітет - 2, середня висота - 23 м, середній діаметр - 26 см, запас деревини - 410 м3/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Квартал 40, виділ 13, площа виділу 0.4 га, склад - 10С3+БП, вік - 81 рік, повнота - 0.75, бонітет - 1, середня висота - 24 м, середній діаметр - 28 см, запас деревини - 420 м3/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Квартал 49, виділ 17, площа виділу 5.0 га, склад - 10С3+ВЛЧ+ДЗ, вік - 76 років, повнота - 0.60, бонітет - 1А, середня висота - 27 м, середній діаметр - 36 см, запас деревини - 390 м3/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Луб'янське лісництво

Квартал 2, виділ 14, площа виділу 3.0 га, склад - 10С3+ДЗ+БП, вік - 96 років, повнота - 0.70, бонітет - 1, середня висота - 28 м, середній діаметр - 38 см, запас деревини - 450 м3/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Квартал 2, виділ 16, площа виділу 3.0 га, склад - 10С3+ДЗ+БП, вік - 96 років, повнота - 0.70, бонітет - 1, середня висота - 27 м, середній діаметр - 32 см, запас деревини - 420 м3/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Квартал 3, виділ 13, площа виділу 3.8 га, склад - 9С31ДЗ, вік - 96 років, повнота - 0.70, бонітет - 2, середня висота - 25 м, середній діаметр - 32 см, запас деревини - 350 м3/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Квартал 4, виділ 8, площа виділу 2.7 га, склад - 10С3+БП+ДЗ, вік - 91 рік, повнота - 0.70, бонітет - 1, середня висота - 28 м, середній діаметр - 32 см, запас деревини - 455 м3/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Квартал 25, виділ 1, площа виділу 25.0 га, склад - 9С31АКБ, вік - 78 років, повнота - 0.70, бонітет - 1А, середня висота - 28 м, середній діаметр - 36 см, запас деревини - 415 м3/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Квартал 26, виділ 1, площа виділу 29.0 га, склад - 8С32АКБ, вік - 74 роки, повнота - 0.70, бонітет - 1А, середня висота - 29 м, середній діаметр - 36 см, запас деревини - 425 м3/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Квартал 44, виділ 17, площа виділу 1.7 га, склад - 8С32БП+ОС+ВЛЧ, вік - 76 років, повнота - 0.70, бонітет - 1А, середня висота - 28 м, середній діаметр - 32 см, запас деревини - 390 м3/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Квартал 44, виділ 18, площа виділу 1.6 га, склад - 9С31БП+ДЗ, вік - 68 років, повнота - 0.65, бонітет - 1А, середня висота - 26 м, середній діаметр - 28 см, запас деревини - 350 м3/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Квартал 44, виділ 28, площа виділу 1.8 га, склад - 10С3+ДЗ+БП, вік - 86 років, повнота - 0.70, бонітет - 1, середня висота - 28 м, середній діаметр - 32 см, запас деревини - 445 м3/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Квартал 44, виділ 30, площа виділу 0.9 га, склад - 10С3, вік - 86 років, повнота - 0.70, бонітет - 1А, середня висота - 29 м, середній діаметр - 32 см, запас деревини - 470 м3/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Квартал 48, виділ 34, площа виділу 2.9 га, склад - 9С3(86)1С3(116)+ДЗ+БП, вік - 86 років, повнота - 0.65, бонітет - 1, середня висота - 28 м, середній діаметр - 32 см, запас деревини - 410 м3/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Квартал 51, виділ 5, площа виділу 1.5 га, склад - 10С3, вік - 116 років, повнота - 0.55, бонітет - 1, середня висота - 29 м, середній діаметр - 48 см, запас деревини - 370 м3/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Квартал 53, виділ 4, площа виділу 7.6 га, склад - 9С31БП+ДЗ, вік - 76 років, повнота - 0.80, бонітет - 1, середня висота - 25 м, середній діаметр - 28 см, запас деревини - 430 м3/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

Квартал 54, виділ 5, площа виділу 4.1 га, склад - 10С3+БП, вік - 76 років, повнота - 0.80, бонітет - 1, середня висота - 25 м, середній діаметр - 26 см, запас деревини - 450 м3/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси.

В окремих обстежених насадженнях іноді спостерігаються наслідки пошкодження дерев поривами потужного вітру, що призвело до зламів стовбурів на різній висоті, вивалювання дерев з корінням, а також наявні окремі дерева з ознаками підриву коріння і критичним нахилом стовбурів дерев.

Під час обстеження насаджень сосни звичайної (*Pinus sylvestris* L.) встановлено, що ослаблення та відмирання дерев сосни звичайної зумовлене, як правило, заселенням великим та малим сосновими лубоїдами (*Tomicus piniperda* L., *Tomicus minor* H.). При обстеженні вищевказаних насаджень сосни звичайної (*Pinus sylvestris* L.) виявлено в місцях відшарування кори на внутрішній поверхні кори та на поверхні деревини ходи стовбурових шкідників та їхні відбитки. Наявні ознаки заселення, характерні для шестиzubчастого короїда (*Ips sexdentatus* B.). Про наявність великого та малого соснових лубоїдів свідчать пагони на ґрунті під проекціями крон після минулого додаткового живлення імаго і їхні вхідні та вихідні льотні отвори на стовбурах дерев. Зоною заселення стовбурових шкідників є товста, перехідна або тонка кора залежно від особливостей біології кожного виду. Рівень фізіологічної шкодочинності перелічених вище шкідників вище середнього. Фізіологічна шкодочинність виявлених стовбурових шкідників – вище середньої, технічна шкодочинність – незначна.

На старих сухостійних деревах сосни виявлено ходи і льотні отвори смугастого деревинника (*Trypodendron lineatum* Ol.), який є технічним шкідником, фізіологічна шкодочинність якого незначна, а технічна шкодочинність – висока.

У деяких обстежених насадженнях Здвизівського лісництва (у кв. 1 вид. 8, кв. 26 вид. 28) має місце розвиток патогена кореневої губки - *Heterobasidion annosum*. Ураження кореневою призвело до ослаблення насадження і супроводжується утворенням куртин та груп дерев IV-V категорій стану, відбувається всихання осередкового типу. Одночасно з відмиранням коренів сосни відбувалося заселення стовбурів та гілок короїдами, що ще більше погіршило санітарно-лісопатологічну ситуацію в насадженнях. Пошкоджені шкідниками і хворобами насадження відображені у Книзі обліку осередків шкідників та хвороб лісу.

На старих сухостійних деревах сосни виявлено ходи і льотні отвори смугастого деревинника (*Trypodendron lineatum* Ol.), який є технічним шкідником, фізіологічна шкодочинність якого незначна, а технічна шкодочинність – висока.

За наслідками виконаного обстеження, з метою поліпшення санітарно стану насаджень ДП "Клавдієвська ЛНДС", покращення лісопатологічної ситуації та попередження поширення шкідників та хвороб, комісія призначає на 2025 рік вибіркові санітарні рубки (ВСР) на перелічених нижче ділянках лісу загальною площею **68,7** га, а саме:

Здвизівське лісництво

у кв. 1 вид. 8 на всій площі виділу 5.9 га, інтенсивність - 7 м3/га. Причина – ураження кореневою губкою, пошкодження стовбуровими шкідниками: великим і малим сосновим лубоїдами, шестиzubчастим короїдом.

у кв. 4 вид. 2 на всій площі виділу 0.3 га, інтенсивність - 67 м3/га. Причина – пошкодження стовбуровими шкідниками: великим і малим сосновим лубоїдами, шестиzubчастим короїдом.

у кв. 4 вид. 3 ділянка (1) на площі 1.0 га в центральній частині виділу з інтенсивністю 34 м3/га. Причина – пошкодження стовбуровими шкідниками: великим і малим сосновим лубоїдами, шестиzubчастим короїдом.

у кв. 9 вид. 3 ділянка (1) на площі 0.7 га у східній частині виділу з інтенсивністю 27 м3/га. Причина – пошкодження стовбуровими шкідниками: великим і малим сосновим лубоїдами, шестиzubчастим короїдом.

у кв. 10 вид. 3 ділянка (1) на площі 3.8 га у північно-західній частині виділу з інтенсивністю 24 м3/га. Причина – пошкодження стовбуровими шкідниками: великим і малим сосновим лубоїдами, шестиzubчастим короїдом.

у кв. 11 вид. 7 ділянка (1) на площі 0.1 га на переважній частині виділу з інтенсивністю 40 м3/га. Причина – пошкодження стовбуровими шкідниками: великим і малим сосновим лубоїдами, шестиzubчастим короїдом.

у кв. 11 вид. 8 ділянка (1) на площі 4.1 га у східній частині виділу з інтенсивністю 22 м3/га. Причина – пошкодження стовбуровими шкідниками: великим і малим сосновим лубоїдами, шестиzubчастим короїдом.

у кв. 13 вид. 8 на всій площі виділу 0.4 га, інтенсивність - 20 м3/га. Причина – пошкодження стовбуровими шкідниками: великим і малим сосновим лубоїдами, шестиzubчастим короїдом.

у кв. 26 вид. 28 ділянка (1) на площі 0.7 га у західній частині виділу з інтенсивністю 34 м3/га. Причина – ураження кореневою губкою, пошкодження стовбуровими шкідниками: великим і малим сосновим лубоїдами, шестиzubчастим короїдом.

у кв. 26 вид. 28 ділянка (2) на площі 0.3 га у східній частині виділу з інтенсивністю 47 м3/га. Причина – ураження кореневою губкою, пошкодження стовбуровими шкідниками: великим і малим сосновим лубоїдами, шестиzubчастим короїдом.

у кв. 44 вид. 28 ділянка (1) на площі 1.5 га на переважній частині виділу з інтенсивністю 55 м3/га. Причина – пошкодження стовбуровими шкідниками: великим і малим сосновим лубоїдами, шестиzubчастим короїдом.

у кв. 44 вид. 30 на всій площі виділу 0.9 га, інтенсивність - 32 м3/га. Причина – пошкодження стовбуровими шкідниками: великим і малим сосновим лубоїдами, шестиzubчастим короїдом.

у кв. 48 вид. 34 ділянка (1) на площі 0.6 га у південній частині виділу з інтенсивністю 111 м3/га. Причина – пошкодження стовбуровими шкідниками: великим і малим сосновим лубоїдами, шестиzubчастим короїдом.

у кв. 51 вид. 5 ділянка (1) на площі 1.4 га на переважній частині виділу з інтенсивністю 23 м3/га. Причина – пошкодження стовбуровими шкідниками: великим і малим сосновим лубоїдами, шестиzubчастим короїдом.

у кв. 53 вид. 4 ділянка (1) на площі 3.2 га на переважній частині виділу з інтенсивністю 22 м3/га. Причина – пошкодження стовбуровими шкідниками: великим і малим сосновим лубоїдами, шестиzubчастим короїдом.

у кв. 54 вид. 5 ділянка (1) на площі 2.0 га у південній частині виділу з інтенсивністю 24 м3/га. Причина – пошкодження стовбуровими шкідниками: великим і малим сосновим лубоїдами, шестиzubчастим короїдом.

З метою оздоровлення та запобігання зараженню або пошкодженню суміжних насаджень, призначені ВСП провести у 2025 році відповідно до пунктів 2-6,9,10,12-14,19,23,26 чинних Санітарних правил в лісах України.

При проведенні призначених ВСП необхідно врахувати особливості популяцій видів стовбурових шкідників стосовно їхніх термінів розвитку. За станом суміжних насаджень вести посилений нагляд.

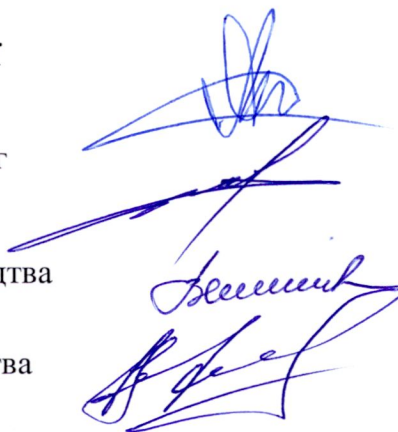
Нових осередків первинних шкідників, а також осередків карантинних шкідників та хвороб дерев, рослин і тварин, занесених до Червоної книги України при обстеженні не виявлено.

Інженер-лісопатолог I категорії
ДСЛП «Київлісозахист»

Провідний інженер-лісопатолог
ДП «Клавдієвська ЛНДС»

Лісничий Здвизівського лісництва

Лісничий Луб'янського лісництва

Юрій ТИМЧЕНКО

Віктор ГАЙДИЛО

Володимир СИМОНЕНКО

Петро ІВАШИНА